

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

Ülevaade turukorralduse nõuete järelevalvest ja tulemustest

Aivar Alt
Juhtivspetsialist
5. mai 2022

1

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Turukorraldus – mis see on?

Põllumajandustoodete turu ühine korraldus tähendab Euroopa Liidu (EL) tasandil teatavate põllumajandus-, tootmis- ja kaubandussektorite reguleerimiseks kehtestatud õiguslikku raamistikku.

EL-is on kehtestatud ühised eeskirjad, millega reguleeritakse põllumajandusturgude juhtimist, põllumajandustoodete turustamise standardeid ning EL-i eksporti ja importi.

Turukorraldus puudutab nii siseturu korraldust (kvoodid, toetused, hinnainfo kogumine, erinevate toodete turustusstandardid jm) kui ka kaubandust kolmandate riikidega (import, eksport).

2

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Kellele, milleks turukorraldust vaja on?

- Euroopa Komisjonile tootjahindade muutumise monitoorimise instrument (sekkumiskokkuost, eraladustamine jm)
- Valdkonnas tegutsevatele tootjatele/ettevõtjatele ausamate konkurentsitingimuste loomine
- Konkurentsieelise saavutamiseks tootjatele, kes tavapärasest erilisemate omadustega tooteid valmistavad
- Tarbijatel jaoks võimalus langetada teadlikke, kaalutletud ostuotsuseid
- Toiduga seotud pettuste tuvastamine paraneb (toiduvõltsimine, registreeritud tähiste väärkasutamine, päritolupettused jms)

3

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Turukorralduse järelvalvet reguleerivad õigusaktid

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr **1308/2013**, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 ([hetkel kehtiv](#))
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr **1379/2013** kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta ([hetkel kehtiv](#))
- **Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus**, Riigikogu seadus 19.11.2014 ([hetkel kehtiv](#))

4

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Ühise turukorraldusega hõlmatud põllumajandustooted

- Teravili
- Riis
- Suhkur
- Kuivsööt
- Seemned
- Humal
- Oliiviõli ja lauaoliivid
- Lina ja kanep
- Puu- ja köögiviljad
- Töödeldud puu- ja köögiviljasaadused
- Banaanid
- Vein
- Eluspuud jm taimed
- Tubakas
- Veise- ja vasikaliha
- Piim ja piimatooted
- Sealiha
- Lamba-, kitseliha
- Munad
- Linnuliha
- Põllum. päritoluga etüülalkohol
- Mesindustooted
- Siidiussid
- Muud tooted

5

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

PTA järelevalve all olevad turukorralduslikud teemad

- Värske puu- ja köögivilj
- Kaitstud geograafilised tähised (KGT), kaitstud päritolunimetused (KPN), garanteeritud traditsioonilised tooted (GTT)
- Oliiviõli
- Piimapõhised tooted – joogipiim, võiderasvad
- Reserveeritud nimetusega piimatooted
- Kalapüügi- ja vesiviljelustooted (kilu, räim, tursk)
- Kanamunad
- Kodulinnuliha
- Toidukvaliteedikavad
- Tapaloomarümpade SEUROP klassifitseerimine
- Humal

6

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Turukorralduse järelvalve 2021. aastal

Valdkond	Kontrollide arv, tk	
	Planeeritud	Teostatud
Puu- ja köögivilid		1353
Geograafiline tähis	137	126
Oliiviõli	28	28
Joogipiim	19	18
Reserveeritud nimetusega piimatooted	81	80
Võiderasvad	20	20
Kalapüügi- ja vesiviljelustooted	192	182
Kanamunad	33	31
Kodulinnuliha	2	2
Toidukvaliteedikavad	1	1
Tapaloomarümpade klassifitseerimine	35	29

7

Täna kuulamast!

Aivar Alt

8